

Farmakologia kliniczna doustnych leków przeciwcukrzycowych

Clinical pharmacology of the oral, antidiabetic compounds

prof. dr hab. n. med. Anna Czech

z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Diabetologii II Wydziału Lekarskiego
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Kierownik Kliniki: prof. dr hab. n. med. Anna Czech

Streszczenie

Postępy farmakologii klinicznej doustnych leków hipoglikemizujących dotyczące takich grup jak pochodne sulfonilomocznika, meglinitidy, biguanidy, tiazolidinediony oraz inhibitory alfa-glukozydaz jelitowych wprowadzają istotne pod praktycznym względem zmiany w standardach ich stosowania.

W algorytmach leczenia cukrzycy typu 2 ADA i EASD priorytetowe miejsca zajmują biguanidy. Opisano wiele pozytywnych dodatkowych efektów tych leków poza wpływem na glikemię. Pozostałe grupy leków stosuje się najczęściej jako skojarzone z biguanidami. Dotyczy to także kojarzenia biguanidów z insulinoterapią. W grupie pochodnych sulfonilomocznika zaleca się stosowanie preparatów z tej grupy określanej mianem III generacji o selektywnym wpływie na komórki beta – bez blokowania ATP zależnych kanałów potasowych serca. Metiglinidy mają zastosowanie w ograniczaniu prandialnych zwymięk glikemii. Z tiazolidinedionów w praktyce pozostał głównie pioglitazon. Istotne znaczenie terapeutyczne zachowuje akarboza, która wywiera także wpływ kardioprotekcyjny.

Słowa kluczowe: cukrzyca, doustne leki hipoglikemizujące, algorytmy stosowania.

Summary

Advances in the clinical pharmacology of the oral hypoglycemic agents, mainly concerning such compounds as sulphomylurea derivatives meglinitides, biguanides, tiazolidinediones and alpha-glucosidases inhibitors are the for the improvements in their practical use – in form of new therapeutical standards.

Within the algorithm of diabetes mellitus type 2 therapy as published by ADA and EASD also the Polish Diabetological Association the biguanides are in the preferential position.

Many new, positive effects – beside their influence on hyperglycemia – are described. This is due to their effect on molecular mechanisms of insulin resistance.

The other oral hypoglycemic agents are recommended rather as the additional drugs to biguanides. In the group of sulphomylurea derivatives the compounds selectively acting on beta cells, without the effect of the ATP-dependent potassium channels in the heart are preferred. Metiglinides should be reserved for the control of postprandial hyperglycemia. Among the tiazolidinedions in practice only pioglitazon is used. The indications to acarbose are preserved with the emphasis on its cardioprotective effect.

Key words: diabetes mellitus, oral hypoglycemic compounds, therapeutic advances, algorithms of therapy.